

Gregg Murray:

Hogyan hat agyműködésünk a politizálásra?

Fordította: Váradi Judit

Forrás: Gregg Murray: *How do your brain functions affect your politics?*

A politikai idegtudomány szerint bal- vagy jobboldalinak születünk és nem azzá leszünk. Vagyis az agykutatás felől nézve nem azért leszünk egyik vagy másik oldal híve, mert meggyőznek minket érveik, hanem eleve predestinálva vagyunk arra, melyik oldalnak fogunk inkább hinni. Vagy így van, vagy nincs, mindenesetre érdekes megközelítés.

Ha valaki a politológia professzora, akkor a politika követése foglalkozási ártalom. Be kell vallanom, hogy jóllehet, évek óta kampánytanácsadóként veszek részt kampányokban és a tudomány szemszögéből tanulmányozom a politikát, mégis gyakran okoz nekem fejfájást.

Az teljesen világos, hogy a liberálisok és a konzervatívok időnként egyszerűen nem értik meg egymás mondanivalóját, mintha képtelenek lennének szellemileg feldolgozni ellenfelük szavait. Egy politológusokból és neurológusokból álló kutatócsoport nemrégiben kimutatta, hogy a fenti állítás nem is áll olyan messze a valóságtól.

A kipróbált és igaz megközelítés

A hagyományos nézet szerint abban, hogy honnan vesszük politikai irányultságunkat (pl. liberalizmusunkat vagy konzervativizmusunkat), nagyrészt szüleink játszószék a fő szerepet. Kis gyerekként játék közben csodált/szeretett/tisztelt szüleinket halljuk, amint a másik politikai csapat embereit a sárga földig lehordják míg a saját táborának embereit dicsérettel szavakkal illetik.

Nem mintha tisztában volnánk a politikai táborok vagy kérdések értelmével, csupán azért, mert szereteteink egyik vagy másik táborát kedvelik, mi is hasonlóakká szeretnénk válni. Régóta tartja magát az a hagyományos nézet, mely szerint agyunk tiszta lap, amelyre szüleink szándékos és önkéntelen tanításai nyomán vésődik be az ő politikai értékrendszerük.

Az ifjú titánok

Egyre több bizonyíték kerül a felszínre, ami azt jelzi, agyunk nem is annyira tiszta lap. Tavaly egy vizsgálat azt bizonyította, hogy összefüggés van a politikai ideológia és a jobb és balfélteke egymásra gyakorolt kölcsönhatásai között, ami abban nyilvánul meg, mennyire következetesen használja valaki egyik vagy mindkét kezét hétköznapi tevékenységeiben. Az érvelés részben arról szól, hogy a két agyfélteke közötti kapcsolat fizikai szerkezete meghatározza a politikai nézeteket.

Egy másik újabb vizsgálat szerint különbség van a liberálisok és a konzervatívok agyszerkezetében. A londoni University College-ban Ryota Kanai és munkatársai 2011-ben megállapították, hogy kockázatok és bizonytalanságok feldolgozásában szerepet játszó agyterületek struktúrái (a jobb amygdala, a bal insula, a jobb entorhinalis kéreg és az elülső cinguláris kéreg) a liberálisoknál és a konzervatívoknál különböznek.

Másképp, a liberálisoknak és a konzervatívoknak különbözőek azok az agyi területek, amelyekkel a kockázatok és bizonytalanságokat feldolgozzák (a liberálisoknak erősebb az elülső cingulá-

ris kérgé, a konzervatívoknak pedig az amygdalájuk.)

A legutóbb felmerült szempontok az agy működését veszik szemügyre. Az Exeteri Egyetemen Darren Schreiber vezetésével egy politológus és neurológus csapat megvizsgálta a Kanai kutató team által beazonosított struktúrákban végbemenő feldolgozást. A kísérleti személyeknek egy szokványos kockázat-vállalás játékot kellett játszaniuk (szerencsejáték jellegű), miközben funkcionális MRI készülékkel képet alkottak agyukról. A két politikai ideológia között a rizikó vállalást tartjuk az egyik legfontosabb megkülönböztető vonásnak. Noha a liberális és a konzervatív kísérleti személyek ugyanannyira bizonyultak kockázattalállónak, a liberálisok (valójában Demokrata pártiak) nagyobb agyi aktivitást mutattak a bal insula-jukban, míg a konzervatívok (valójában Republikánus pártiak) agytevékenysége jobb amygdalájukban volt erősebb.

Hétköznapi nyelven, a liberálisok inkább arra az agyterületükre támaszkodtak, amely a szociális és öntudatossággal kapcsolható össze, míg a konzervatívok inkább a "küzdj meg vagy menekülj el" rendszerrel összeköthető agyterületre. Érthető már, miért nem képesek mentálisan feldolgozni egymás érveit?

Hogyan vethetők össze ezek az elméletek?

Érdekes összevetni politikai ideológiánk eredeténél e három magyarázatát (a szülői szocializáció, agystruktúra és agyi működés), melyik tűnik a leghihetőbbnek? Mi politológusok imádjuk a párttal való identifikációt (hihetetlen, hogy politikai magatartásunkat e mennyire bejósolja), Schreiber csapata azt vallja, hogy az agy működéséből számítható ki a személy pártválasztása szemben a másik két nézettel, miszerint az agyi struktúrák, illetve a szülői szocializáció határozná meg azt.

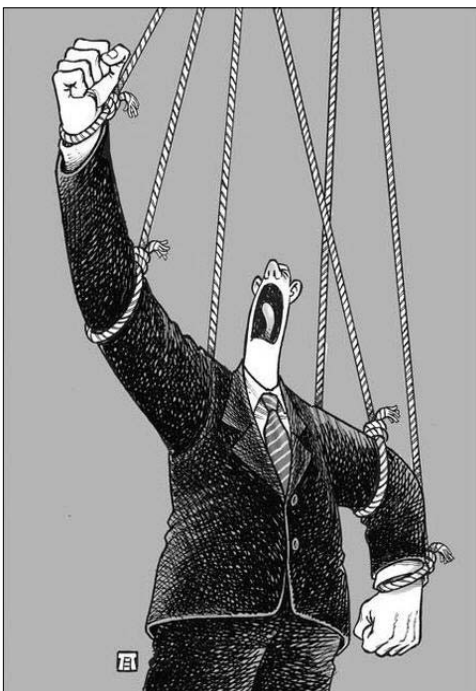
Azt állítják, a politikai szocializáció, avagy a mama és papa pártazonosulása (ez a szocializációs teória), 70 %-os pontossággal vetíti előre egy személy pártválasztását. Azt is állítják, hogy a Kanai csapata által azonosított agyi struktúrák 72 %-os pontossággal jósolják meg a pártválasztást (ez az agystruktúra teória). Végül pedig az ő agyfunkció teóriájuk alapján 83 %-os pontossággal vélik megjósolni a politikai hovatartozást.

Az világos, hogy a közeljövőben a rengeteg szavazó agytevékenységének mérése nem válik a politikai szervezetek és a politikusok hétköznapi eszközévé. A megjósolhatóság ennyire precíz lehetősége azonban figyelemre méltó. Fontosabb azonban, hogy ez a kutatás nyilvánvaló bizonyítékát adja annak, hogy a liberálisok és a konzervatívok tisztán megkülönböztethető biológiai folyamatokon mennek keresztül egy-egy politikával összefüggő feladat teljesítésekor. Továbbá nagyobb betekintést ad abba, mit is értünk pontosan azon, amikor egy személy világnézetéről beszélünk, ami kisse különbözik attól a megszokott véleményétől, ami a gazdasági és szociális kérdésekkel magyarázza a politikai nézeteket.

Ja igen, a fejfájásom!

Azt hiszem most már értem, miért okoz nekem fejfájást, ha a politikát figyelem. Nem azért mert az ordító liberálisok vagy konzervatívok támadást intéznek a neuronjaim ellen, hanem azért, mert én egy közepes fickó vagyok, akinek a jobb amygdalája harcol a bal insulájával, hogy az agyam feletti kontrollt megszerezze...

Forrás: tenyek-tevhitek.hu

Anyarozs (Claviceps purpurea)

Leírás és előfordulás:

az anyarozs, vagy régi magyar nevein varjúköröm és rozszüszög nem más, mint egy, a rozson élősködő tömlősgombának az áttelelő, kemény meddő telepe, ún. szkleróciuma (a gomba hifafonalak szövedéke). Az érőfélben lévő rozskalászon fejlődő kitartó képlet hossza 1-4 cm, melynek a rozskalászból kiálló végén apró, szivacsos állományú nyúlvány (sapka) található. Színe fekete, sötétibolya vagy feketéslila, a belső része szennyesfehér. A természet során a gomba mesterséges úton előállított ivartalan szaporítósejtjeivel, a konídiumokkal fertőzik be a gazdanövényként termesztett roz kalászait, melyen a fertőzéstől számított 4-6 hét után alakulnak ki a kitartó képletek, a szkleróciumok.

Felhasznált része:

a szklerócium (*Secale cornutum*).

Főbb hatóanyagok:

ergot alkaloidok.

Főbb hatások:

vérzéscsillapító, fájdalomcsillapító, citosztatikus és immunstimuláns.

Ajánlott napi

adagja:

a feldolgozott forrásokban nincs megadva.

Felhasználás:

méhvérések csillapítására, migrénes fejfájás mérséklésére, agyi és keringési elégtelenség, ill. egyéb kórfolyamatok kezelésére gyári készítmények formájában, kizárólag orvosi rendeletre.

Megjegyzés:

az erősen mérgező hatású kitartó képletek az öngyógyításban nem használhatók!

